

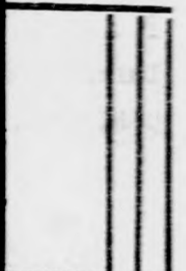
an és Kóvics
892-48 47

zerek

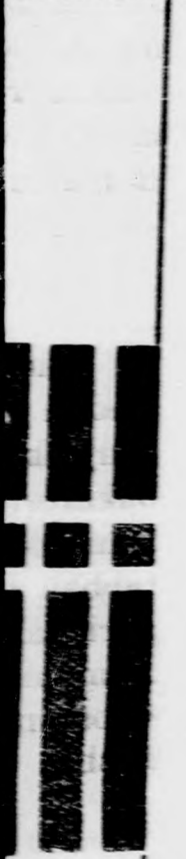
nyaró,
100 db
brona.
ector
brona.
enit-
50 fill.
fillér.
fillér.
fillér.
fillér.
fillér.
egyéb
táron.

góriája

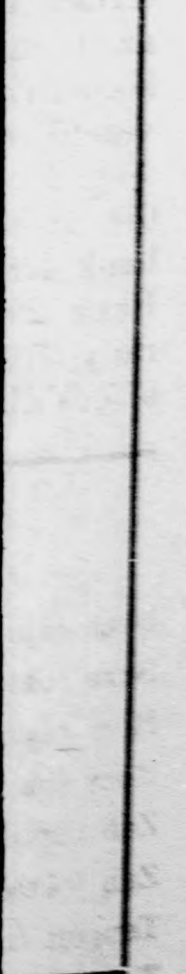
Telefon: 42

Telefon: 42

Telefon: 42

Telefon: 42

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Plotz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felzárkálások inté-
zendők.

***** Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 24 K.
Félévre — — — — 12 K.
Negyedévre — — — 6 K.
Egy hónapra — — — 2 K.
— Egyenlő részletekben 5 fillér.

Hirdetések
A kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor. *****

Nagybecskerek, 1913.

XLII. évfolyam 23. szám.

Szerda, január 29.

Felhívás előfizetésre.

Az új esztendő beköszöntésével a Délvidék legrégebbi magyar lapja a „Torontál” negyvenkettedik évfolyamát kezdi meg.

Ez a közel félszázados mult a lap erejét, olvasóközönségének szeretetét és bizalmát tanúsítja, amiért is nincs szükségünk nagyhangú szólásokkal a közönség elé állni, hanem egyszerűen fölkerjük, hogy előfizetésével továbbra is támogassa lapunkat.

Lapunk eddigi hagyományaihoz hiven a liberális haladás buzgó munkása marad továbbra is s gyors, pontos és hű hírszolgáltatást nyújt a közönségnek.

Előfizetési díj:

- Egész évre 24 kor.
- Félévre 12 kor.
- Negyedévre 6 kor.
- Egy hónapra 2 kor.

A „Torontál” szerkesztősége
és kiadóhivatala.

A politika eseményei.

— jan. 29.

Nagy, érdekes és jelentőséges eseményei vannak a politikának. Valamennyi vasárnapra torlódott össze, ami az ilyen izgalmas időben nem is szokatlan. A választójog ügye és az adóreform körül jegesedett ki minden állásfoglalás s ez a két kérdés szolgáltatta a mozgató erőt azokon a helyeken is, ahol pedig szóba se került. Az események közül kétségtelenül a szocialista-párt kongresszusát kísérte a legnagyobb érdeklődés, ami természetes is, mert a gyűlésnek a pártvezetőség az általános sztrájk mellett való állásfoglalását tette föladatává. A sztrájkot el is határozta a pártgyűlés — elvben. Hogy sor kerülhet-e keresztülvitelére, még nagyon is kétséges. A Nemzeti Kaszinó közgyűlésén Tisza István grófot óriási többséggel a választmány tagjává választották. Megállapítjuk, hogy a választása a koalíció révén jutott politikai vonatkozásához.

Ugyanakkor, amikor Vázsonyiék ismét helyénvalónak látták, hogy „előbbre segítsék a nemzeti ügy diadalát”, Aradon, a Gyáriparosok Országos Szövetsége odavaló fiókjának gyűlésén az adóreform és a választójog kérdésében egyaránt ellenzéki álláspontot valló körök jogosulatlanul bélyegezték az adómozgalmat és megállapították, hogy az adóreform elhalasztásának ügyét politikai mellékcélokra akarják fölhasználni az adóvezérek.

Ezeknek magatartása tényleg nagyon felöltö. Azt hirdették, hogy semmi egyebet nem akarnak, mint hogy a polgárságot megvédelmezzék az új adóreformnak a jelenlegi rossz viszonyok között való életbe léptetése ellen. A kormány, midőn az adóreformot elhalasztotta, nemcsak általában a mesterségesen felzaklatott polgárság megnyugtatóra számíthatott, hanem teljes joggal azokéra is, akik az agitáció élén állottak. Hogy e jogos és nem alap

nélkül való várakozásnak nem felel meg a vezetőknek a kormány legújabb halasztó határozata után való magatartása, az jellemző a mi viszonyainkra és némely közszereplőkre.

A szocialisták pártgyűlésének legkiemelkedőbb eseménye kétségtelenül a belga pártvezetőség kiküldöttjének, Vandersmissen párttitkárnak beszéde volt. A beszédnek információs része az, ami különösen érdekelhetette hallgatóságát, mert tudott dolog, hogy a belga munkásság, miután három ízben tett sikertelen kísérletet a tömegsztrájkjal, most újból általános sztrájk előtt áll. A belga szocialista-vezér előadásából megtudták magyarországi elvtársai, hogy:

1. a hatalmas, gazdag, régi és briliáns szervezetekkel rendelkező belga párt sem tudott megbirkózni az óriási föladat-tal, ami elé az általános sztrájk állította, 2. évekig tartó gondos és minden rész-
letre kiterjedő előkészület nélkül a tömegmozgalom sikerre, eredményre nem számíthat,

3. a hatalom is mindenkor és minde-
nyütt megfelelő rendszabályokkal operál s azt a számvetésből kifelejtteni nem szabad.

Az információ láthatóan nagy hatásal volt a kongresszusra s így a magyarországi általános sztrájk dolga legalább is parlamentikussá vált. Talán a pártvezetőség is okul a tanításból s nem viszi bele a munkásságot az előre is biztos kudarcba.

Tisza István grófot a Nemzeti Kaszinó 147 szótöbbséggel választotta meg a választmány tagjává. A koalíciós taktikához tartozik, hogy ezzel a választással kapcsolatosan azt a vádat emeli a nemzeti munkapárt ellen, hogy társadalmi kérdésekbe is politikai vonatkozást visz. A vádat, amely a munkapártot teljesen alaptalanul és méltatlanul érte, visszafordítjuk a vádaskodóra és kérjük: kik hirdették heteken keresztül, hogy a Kaszinóban mozgalom indult meg Tisza István gróf kizárása érdekében? Kik állították, hogy a Kaszinó megelégette Tisza gróf politikai szereplését? Csak egy pillantás különben a koalíciós „Magyarország”-ban nyomban kitűnik, ki tulajdonít politikai jelentőséget a vasárnapi választásnak. A néhány nap előtt még dicsőített Kaszinót a választás után tomboló dühvel támadja meg, amiért „hermetice el tud zárkózni nemzeti vágyaink, ideáljaink, keserveink és bánatunk érzelmi világától.”

Az olasz államkölesön. Rómából sürgönyzik: Egy olasz bankkonzorcium a Banca d'Italia vezetése alatt átvette az olasz kormány által kibocsátandó öt évre szóló 4%-os millió lírás kincstári kötvényeket, melyeknek emissziójára a kormány az 1912 december 29-iki törvényben kapott felhatalmazást és pedig államvasuti beruházásokra, a Dette publique ottomanenak fizetendő 50 millió líra folyósítására, a Libiában szükséges hadi anyag időnkénti kiegészítésére és rendkívüli hadi anyagszükséglet kielégítésére. A kibocsátott kötvények átvétele al pari és a nyilvános jegyzés mellőzésével történik.

HIREK.

Farsang végén.

— január 29.

Jóformán el sem kezdődött a farsang s már is a végén vagyunk. A kalendáriumi farsangot az idén mindössze négy hétre szabták, úgy, hogy az elkövetkező vasárnapon már farsang utolsó vasárnapja köszönt ránk.

Az idei rövid farsang véletlenül teljesen beleillik a farsangtalan hangulatba, amely előmlik az egész világon. Sok helyen egyáltalán nincs is farsang az idén, legfőleg a pusztulás démona farsangol a puszta hőmezőkön, a fölégetett, lerombolt falvakban, a remegő, ijedt városokban, ahol a máskor vig hejehuja s mámoros kurjongatások helyett nehéz sóhajok szállnak s a vigság veritékét könyfolyamok s a rémület veritékei váltják föl.

Az idén a haremezőkön dul a tánc, a haláltánc s a nagy kaszás tombol vadul borzalmas farsangi maszkjában véres, holt vitézekkel, halovány özvegyekkel, párját vesztett sápadt szüzekkel, árván maradt gyermekekkel.

Régen nem volt ilyen szörnyű farsang s ott, ahol nem is a halál maszkjában jár a Karnevál, ott is tompább a hejehuja hangja s némábbak, üresebbek a fényes tánctermekek mint máskor.

Csak tompán, félve zsonganak a keringő lágy ütemei, csak habozva tör ki a csárdás tüzes hangja s az emberek nem tudnak mámorba merülni a nehéz gondolatoktól.

Alig egynehány mulatság zaja verődik ki az országban a tánctermekekből s nálunk is üresen és némán állottak az egész farsang alatt a tánctermekek. Farsang utolsó napjain lesz egy-két mulatság mindössze s ha ezeken ki nem mulatja magát Karnevál herecege, akkor az idén már aligha mulat, mert jön a nagy bőjt, még pedig, ahogy a jelek sejtetik, az igazi nagy bőjt.

Es a farsangvégi utolsó duhaj-napokon sem fogunk úgy mulatni, mint máskor, mert a bizonytalanság érzése ránkfekszik s a muzsikaszó hangjai közül mindig hallani véljük a kürt harsogó szavát, az ágyuk dörejét s a vidám kurjantás a torkunkon akad. Szomorú, gyászos dolog ez, de így természetes, mert ha még a szomorúságot se vesszük komolyan, akkor bizony az egész emberiséget sem lehet komolyan venni.

Most pedig rázzuk meg még utoljára a csörgősapkát, szép diszkrétan, óvatosan, nehogy abból is dobpergés és jajkiáltás hallassék a farsangtalan, szomorú farsang végén, amely sokaknak utolsó farsangja lehet.

— **Kitüntetés.** A király báró Dániel Ernőné született Cséry Szerénának a közjótékonyaság terén szerzett érdemei elismerésül az I. osztályú Erzsébet-rendet adományozta.

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Dolga Vazul okl. tanítót a dolovai, Kolb Sarolta okl. tanítónőt az antalfalvai, Nikolics Mária

okl. tanítónót a számosi, Rostár János okl. tanítót az antalfalvai, Theoreán Szilvia okl. tanítónót pedig a petrei volt határőrvidéki községi elemi iskolához rendes tanítókká, illetőleg tanítókká ki-nevezte.

— **Áthelyezés.** A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Nádosky Iván kismargittai (volt határőrvidéki) községi elemi iskolai tanítót az alibunári (volt határőrvidéki) községi elemi iskolához áthelyezte.

— **A postahivatalok köréből.** A posta és távirtdai igazgatóság a Torontálvármegyében levő Cserépalja, Kevedobra, Nagylajosfalva és Arkod posta- és távbeszélő-hivatalokat távirtdával egyesítette.

— **Jegyzőválasztás.** Felsőaradi községben Lowieser Imre központi főszolgabíró elnöklésével ma volt a jegyzőválasztás, amely alkalommal ifj. Jeddlicsk a Jenő eddigi orlói segédjegyzőt választották meg, akiben a vármegye jegyzői kara képzett és jeles erőt nyer.

— **Pap Géza báró ünneplése otthon.** Alsóelemérről írják lapunknak: Báró dr. Pap Gézának a tiszteletére rendezett bankett után, Nagybeeskerekéről Alsóelemérré való hazautazásához Alsó- és Felsőelemérről több kocsi jött be Nagybeeskerekre, hogy már innen az uton hazafelé kísérjék. Az országút felén számos fellebögőzött kocsi várta és kísérte otthonába. A község közepében a rezesbanda fogadta a Rákóczi-induló hangjaival és kísérte egészen a lakásáig. Lakásánál Wolfram Nándor igazgató-tanító vezetése mellett a tantestület és iskolásgyermek fogadták és üdvözölték. Megérkezésekor az iskolásgyermekek elénekelték a Himnuszt. azután Wolfram Nándor ig. tanító a következő szavakkal üdvözölte:

Méltóságos báró ur!

A legmélyebb tisztelettel és hódolat-üdvözöljük méltóságodat abból az örövendes alkalomból, hogy ő császári és apostoli királyi felsége a bárói ranggal felruházni kegyeskedett. Méltóságod eddigi egész közeleti működése ideje alatt mindenkor önzetlenül a közjóért és embertársai javáért munkálkodott. Ezért sietünk is azt az imaszertű óhaját kifejezni, hogy édes magyar hazánk közügyének felvirágoztatására, kedves hozzátartozóinak örömeire még évek hosszú során át működhessék. Fény nevére, dicsőség működése! Eljen! Erre Tábor Mária németajku iskolásleány tanulóársai nevében üdvözölte formás kis beszéddel, majd átnyújtott egy gyönyörű virágcsokrot, melyet báró Pap Géza látható jóleső örömmel átvett és a figyelmet meghatóttan megköszönte. Ezután a szózat eléneklésével és lelkes éljenzéssel a tanulóifjúság és nagyszámu ünneplő közönség elbucszott az ünnepeltől.

— **Halálozás.** Sulyos gyász érte Liptay Dezső nagybeeskereki tekintélyes kalap- és férfidivat-kereskedőt. Ugyanis édesatyja, Liptay István kalapkereskedő tegnap hajnalban 73 éves korában elhunyt. Az elhunytat családján kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírott özv. Liptay Istvánné szül. Helmbold Vilma úgy a saját, mint gyermekeinek, unokáinak, testvéreinek és az összes rokonok nevében mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett és felejtethetetlen jó férje, illetve apa, nagyapa, sógor és rokon Liptay István folyó évi január hó 29-ikén éjjeli 1 órakor hosszas és kínos szenvedés és a halotti szentségek felvétele után élete 73-ik évében elhunyt. A drága halott hült teteme január hó 30-ikán délután 3 órakor fog a gyászházból (Hunyadi-utca 614.) a róm. kath. sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig folyó hó 31-én délelőtt 9 órakor fog a róm. kath. plébánia-templomban az Egek Urának bemutatni. Nagybeeskerek, 1913. évi január hó 29.-én. Áldott legyen felejtethetetlen emléke! Béke honoljon porain! Özv. Liptay Istvánné, feleség. Járítz Andrásné szül. Liptay Józsika, Liptay István, Krucsay Károlyné szül. Liptay Hilda, Liptay Dezső gyermekek. Járítz András, Krucsay Károly vök. Járítz Andor, Járítz Józsika, Járítz Hilda, Járítz Lenke, Járítz Mariska, Járítz István unokák.

— **A gyermekmenhelyek országos felügyelője Nagybeeskerekén.** A belügyminiszteriumból Ruffy Pál, az állami gyermekmenhelyek országos felügyelője két napon át időzött Nagybeeskerekén, hogy az itteni mintaszerűen vezetett árvaházat megtekintse és annak fejlesztése és leányotthonnal való kibővítése iránt az illetékes egyénekkel a kérdést meg tárgyalja. Az árvaházegylet vezetőségével az árvaházban ismételtén tárgyal, majd az elnökséghez városunk polgármesterét is meghívta és együttesen részletesen megállapította a jövőre vonatkozó terveit. Így kijelentette, hogy javasolni fogja, miután személyesen is meggyőződött arról, hogy az árvaház mintaszerűen van vezetve, a belügyminiszteriumban nagyobb segélyben való részesítését. Az árvaházegylet elnöksége tervét, hogy leányotthonnal bővüljön az árvaház, némi átalakítással, illetve egy nagy ebédlőnek az udvaron való építésével teljesen kivihetőnek tartja úgy azonban, hogy az otthonba tartozó leányok a berendezett ipari műhelyben a fehérnemű-varrást tanulják meg. Az ily irányú fejlesztésre az illető miniszteriumoknál a segélyt elnyerhetőnek jelezte s a maga részéről is kilátásba helyezte. Az árvaházegylet közelebb e kérdést tárgyalni fogja.

— **A hadkötelesek nőülési tilalma.** A m. kir. honvédelmi miniszter a következő rendeletet intézte Torontálvármegye közönségéhez: A véderőről szóló 1912. évi XXX. t.-c. 40. §-ának második bekezdésében kapott törvényes felhatalmazás alapján, az állítási kötelezettségüknek még eleget nem tett férfiak nőülhetésére vonatkozó tilalmat, 1913. évi február hó 1-től kezdve, esetleg újabb rendelkezésig megszüntetem. A nőülési tilalomnak e megszüntetése a véderőről szóló 1912. évi XXX. t.-c. végrehajtása tárgyában kibocsátott utasítás I. részének 43. §-ánál előjegyzendő. Átmenetileg pedig akként intézkedtem, hogy az 1913. évi január 31-ig beérkező nőülési kérvények közül csak azok fognak itt érdemlegesen elintéztetni, amelyekből kitűnik, hogy a nőülendő feleknek okvetlen érdeke, hogy még a folyó évi január hóban lépjenek házasságra, míg a többi kérvények a körrendeletre való hivatkozással, mint tárgytalanok vissza fognak származtatni, mivel az állítási kötelesek ezen a napon előzetes engedély nélkül nőülhetnek. Az eddig kiegészítésre visszaküldött kérvények pedig többé fel sem terjesztendők, hanem ugyancsak e körrendeletre való hivatkozással a feleknek visszaadandók.

— **A beeskereki mozihősök.** A nagybeeskereki közisztviselők fogyasztási szövetkezetének apró betörői közül ma elfogták a negyedik bűnöst, Paul Antalt is. Ebben maga a megtévedt fiu édesanyja segédkezett, mert ő hozta be ma reggel a fiut a rendőrségre, ahol azután nyomban vallatásra fogták. A gyerek elmondotta, hogy miután a boltban jól meguzsonnázta, fölültek a keskenyvágyányura s elindultak világot látni. El is jutottak Zombolyáig, de itt belátták, hogy a szerzett pénzzel nem messzire kalandozhatnak, hát megint visszajöttek Beeskerekre. A három mozi-inas az után csavargott s így csipték el őket, ő azonban folytatta a mozikalándort s kiment a bégaparti pályaudvarra, ahol az egyik üres kocsiba vonult aludni. Nem vették észre s reggel, mivel az üzletbe nem mert visszamenni, gyalog kiment a Sándorudvar mellett levő egyik tanyára sógorához. Eközben édesanyja értesült a fia kalandjáról s maga is mindenfelé kereste. Meg is találta a tanyán, ahonnan azután ma reggel behozta a rendőrségre, hogy hatóságilag is kiűzzék belőle az ilyenfajta mozikalándorokat. A rendőrség még folytatja ellenük a vizsgálatot s azután a mozihősök a bírósághoz kerülnek. Remélhetőleg ez a lecké elveszi azután a megtévedt gyerekek kedvét hasonló mozikalándortól, amely a bűnök szomorú országúttjára vezet.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtáróra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt es-

küdtszéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete“ nagybeeskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Irodalom.

(*) **Az új adótörvények ismertetése.** Az Országos Iparegyesület már régebben elhatározta, hogy az adóreform életbe léptetése előtt népszerű ismertető könyvet ad ki az új adótörvényeknek az iparos- és kereskedő-közönséget legközelebből érdeklő részéről. Ehhez képest a törvényekre vonatkozó végrehajtási utasítások közzététele után az egyesület elnöksége megbizta dr. Soltész Adolf titkár az ismertető-könyv elkészítésével. Most hagyta el a sajtót dr. Soltész munkája Iparosok és kereskedők adója címmel és dr. Matlekovits Sándornak, az Országos Iparegyesület elnökének előszavával. Magában foglalja az általános kereseti adóról, a jövedelemadóról és a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójáról szóló törvények egész anyagát, azután a házadóról, a tőkekamatadóról és a közadók kezeléséről szóló törvények lényeges rendelkezéseit, valamennyit a végrehajtási utasításnak, a törvényjavaslatok indoklásának, az országgyűlési vita anyagának, valamint a Teleszky-féle novellának felhasználásával, rendszeresen feldolgozva. A könnyebb áttekinthetést terjedelmes betűrendes tárgymutató teszi lehetővé. A könyvnek főképpen az adja meg a jelentőségét, hogy ez az első ilyen munka, amely az új adótörvények legfontosabbjait miniszteri utasításukkal együtt dolgozza fel és így teljes tájékozást nyújt, még pedig nem csupán az iparos- és kereskedő-közönségnek, hanem mindazoknak, akik általános kereseti adó alá esnek, tehát mérnököknek, vállalkozóknak, orvosoknak, általában a szabad foglalkozásúaknak. Értékét nem csökkentik az adókiivetés megindításának elhalasztása, mert az adóreform a jövő év folyamán okvetlenül életbelép és az addig hátralevő néhány hónap alig elegendő az új törvények utvesztőjében való eligazodásra. A tizenöt nyomtatott iv terjedelmű könyv ára erős vászonkötésben 4 korona. Megrendelhető az Országos Iparegyesületnél (VI., Gróf Zichy Jenő-utca 4.) vagy bármely könyvkereskedésben.

TÁVIRATOK.

A háborus események.

A törökök válasza a nagyhatalmaknak. A balkáni delegátusok ultimátuma. — A nagyhatalmak és a helyzet. — A német császár nyilatkozata. — A török flotta csatára készül. — Szerbia a háboru folytatása ellen. — A tőzsde.

Budapest, jan. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Valószínűleg ma nyújtják át a törökök a nagyhatalmaknak a válaszjegyzéket s ettől függ a helyzet további alakulása. Nem bizonyos azonban, hogy a törökök tagadó válasza esetén is nyomban kitör a háboru. Bár a londoni balkán-delegátusok nagyon fenyegetőznek a háboruval, mégis úgy lehet, hogy a nagyhatalmak befolyásukkal a tárgyalások további folytatására indítják őket.

Mai jelentéseink a következők:

A törökök válasza a nagyhatalmaknak.

Budapest, jan. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsbe érkezett konstantinápolyi jelentés szerint még nem bizonyos, hogy a török kormány ma adja át a nagyhatalmaknak a válaszjegyzéket s valószínű, hogy az átadás csak pénteken fog megtörténni. Ugyanez a jelentés azt mondja, hogy a török kormány tegnap hosszabb ideig tanácskozott s a tanácskozáson azzal a tervvel foglalkozott, hogy a válaszáradás előtt fölszólítja a nagyhatalmakat, hogy még egyszer nyilatkozzanak Drinápolyra vonatkozólag.

Ezzel szemben a Daily Chronicle konstantinápolyi távirata határozottsággal jelenti, hogy a török kormány ma adja át Pallavicini örgróf magyar-osztrák nagykövetségnek a nagyhatalmaknak szóló válaszjegyzékét. A londoni lap jelentése szerint a válaszjegyzék igen óvatos és diplomatikus hangon van tartva. Megköszöni a hatalmak jóindulatu tanácsait, de kijelenti, hogy Törökország elment a legvégső határig s több koncessziót nem tehet. Hangoztatja, hogy a szövetségesek londoni delegátusai önhatalmulag szakították meg a béketárgyalásokat s őket terheli a felelősség, hogy a béketárgyalások kátyuba jutottak.

A balkáni delegátusok ultimátuma.

Budapest, jan. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: A balkáni békedelegátusok Danev kezdeményezésére tegnap újból összeültek s megvitaták és írásba foglalták azt a jegyzéket, amit Grey külügyi államtitkárnak és azt az ultimátumot, amit Resid pasa török delegátusnak nyújtanak át. A Resid pasának átnyújtandó ultimátumszerű jegyzékben a balkáni delegátusok kijelentik, hogy a törökök új javaslattal nem léptek föl, tehát az ő hibájuk folytán a tárgyalások megfeneklettek. Miután pedig Konstantinápolyban legutóbb olyan események történtek, amelyek minden kétséget kizárnak Törökország álláspontjára vonatkozólag, **szó sem lehet a konferencia folytatásáról s ezért a balkáni delegátusok a tárgyalásokat végleg megszakítják és elutaznak.** A londoni jelentés azt mondja, hogy a balkáni delegátusok még e héten elutaznak.

A nagyhatalmak és a helyzet.

Budapest, jan. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Beavatott helyről jelentik, hogy a hármasszövetség és a hármasszövetség között egy pontban megegyezés jött létre. Nevezetesen, ha Törökország nem hallgat a nagyhatalmak tanácsaira, nem támogatják a portát, hanem sorsára bízzák Törökországot. Ugyane jelentés mondja, hogy Franciaországnak és Angolországnak sikerült eltéríteni Oroszországot attól a szándékától, hogy külön akciót kezdjen.

A német császár nyilatkozata.

Budapest, jan. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik: Vilmos német császár tegnap egy politikusokból és diplomatákból álló társaság előtt nyilatkozott a külpolitikai helyzetről s kijelentette, hogy bár a külpolitikai helyzet súlyos, de nem látja veszélyeztetve az európai békét s azt hiszi, hogy az összes keleti kérdéseket békésen megoldják. Mondják azt is, hogy a német császár a béke érdekében külön levelet intézett az orosz cárhoz.

A török flotta harcra készül.

Budapest, jan. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint a Berliner Tagblattnak Konstanzán át jelentik, a török flotta új hadműveletre készül. A tengerészeti miniszter tegnapelőtt a Dardanellákban járt és szemlét tartott a török flotta fölött. Szemléjéről tegnap a minisztertanácsban jelentést tett, amely hozzájárult ahhoz a javaslatához, hogy a török flotta a tengerészeti miniszter vezetése alatt a legközelebbi napokban kifut a Dardanellákból és döntő csatára kényszeríti a görög flottát.

Szerbia a háború folytatása ellen.

Budapest, jan. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból jelentik, a szerb kormány tegnap éjjel minisztertanácsot tartott, amelyről érdekes hírek szivárogtak ki. A hírek szerint a minisztertanácsban a háború folytatásának ügyét tárgyalták s ennek során Paesü pénzügyminiszter kijelentette, hogy Szerbia súlyos pénzügyi helyzetben van, úgy, hogy nem kívánatos a háború folytatása. A hadügyminiszter a hadsereg állapotát festette s rámutatott arra, hogy a szerb hadseregben a tifusz sok áldozatot követel. Protics belügyminiszter határozottan ellenezte a háború folytatását s konstataulta, hogy a lakosság nagyon elégedetlen és szintén nagyon ellenzi a háborút. Végül Paesü miniszterelnök kijelentette, hogy Szerbia nincs ugyan abban a helyzetben, hogy Bulgáriát Drinápoly birtokáért folytatandó harcban támogassa, de amennyiben a hadsereg viszonyai és a legénység állapota lehetővé teszi, szükség esetén eleget tesz szövetségi kötelezettségének.

A tőzsde.

Budapest, jan. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az értéktőzsdén az üzlet ma is szilárd volt. Déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő: Magyar Hitel 812, Osztrák Hitel 617, Koronajáradék 84.40, Jelzálog Hitelbank 420, Leszámloló Bank 514, Hazai Bank 293, Magyar Bank 552, Rimamurányi 706, Salgótarjáni 748, Közuti Vasut 681 és Villamos Vasut 371.

Rajner főherceg halála.

Budapest, jan. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a tegnapelőtt elhunyt Rajner főherceget holnap este szállítják át a Rajnerpalotából az udvari plébánia-templomba s ott ravatalozzák föl. Péntek reggeltől néhány órán át a közönséget a ravatalhoz becsátják, míg délben elzárják a ravatalt. A temetés pénteken délután lesz nagy gyászpompával s az elhunyt főherceget a kapucinusok sirboltjában helyezik örök nyugalomra. Szombaton délelőtt gyászistentisztelet lesz az udvari plébánia-templomban az elhunyt lelki üdvéért.

Lukács László gróf.

Budapest, jan. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint beavatott forrásból jelentik, a király Lukács László miniszterelnöknek és törvényes utódainak a grófi méltóságot adományozta. Az erre vonatkozó okiratot a király már alá is írta s a legközelebbi napokban közli a hivatalos lap.

A behívott tartalékosok hazabocsátása.

Budapest, jan. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik: A hadügyminiszter rendeleteleg utasította a csapatparancsnokokat, hogy a

behívott tartalékosoknak 50 százalékát, nevezetesen a családostokat és a családfenntartókat szabadságolják. Egyben intézkedési tett más tartalékosok behívására. Ugyane jelentés szerint az osztrák pártok megbízásából küldöttség járt a landwehrminiszternél, hogy a tartalékosokat négy hetenként váltsák föl. A hadügyi vezetőség azonban ezt a kérést nem teljesítheti, mert a folytonos behívás, fölszerelés és leszerelés rendkívül nagy költségbe kerülne.

Védekezés a tömegsztrájk ellen.

Budapest, jan. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az esetleges tömegsztrájk ellen a kormány már jó eleve megteszi a legszélesebbkörű óvó- és védőintézkedéseket. Ez intézkedésekre a kormány a katonaságot használja föl. A kaszárnyákban állandóan oktatják a katonaságot a törvénynek a lázadásra, zendülésre, az erre való felbujtásra stb. pontjaira vonatkozó eljárásra és magatartásra. A kaszárnyákban a legénység kimenőjét is korlátozták.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11.77
Buza (októberre)	12.24
Rozs (áprilisra)	10.18
Rozs (októberre)	9.74
Zab (áprilisra)	10.62
Zab (októberre)	8.87
Tengeri (májusra)	7.70
Tengeri (júliusra)	7.91

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nyiltér.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

1377. Bvk. 1912. sz.

1628—1

Árverési hirdetmény

A szabadkai kir. törvényszék 1912. évi 30057. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1912. évi V. 1877/2. számú végzése folytán Steinitz R. és fia szabadkai cég javára 1904 korona 90 fillér tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt biztosítási, kielégítési végrehajtás folytán 1912. évi december hó 14. napján lefoglalt és 3907 korona 60 fillerre becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Felsőitében alperes lakásán 70. sz. a. leendő megtartására határidőül **1913. évi február hó 22. napjának délelőtt 9 órája** kitézetik az 1912. évi V. 1877. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: kész férfiruhák, gépek s feldolgozatlan posztók.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatók részére is elrendeltetett: Raity Gyóka javára 6000 kor. s jár. erejéig, A. Langsfelder 300 kor. s jár. erejéig.

Nagybecskereken, 1913. évi január hó 22. napján.

Kiss, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. naplapp kiadóhivatala.

Árverési hirdetés.

Folyó évi február hó 5-én d. u. 3 órakor alólirott egyházközség irodájában a következő **üzlethelyiségek** és **lakások** lesznek nyilvános árverésen bérbeadva:

- Májusra:**
 1. Buza-téren 1507., 8. és 9. ö. i. sz. házban levő üzlethelyiség.
 2. Gimnázium-utcában 505. ö. i. sz. házban 2 lakás.
 3. Szerb-palotában 2 lakás

- Augusztusra:**
 1. Szerb-palotában 2 üzlethelyiség.

- Novemberre:**
 1. Hunyadi-utcában 505. ö. i. sz. házban levő üzlethelyiség lakással.

Az árverelő a kikiáltási ár 10%-át kötelesek bánaipénzül letenni. Ugy a kikiáltási árak mint az egyéb árverési feltételek az egyházközség irodájában mindenkor d. e. 9-11 és d. u. 3-4 óra között megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1913 január hó 28-án.

Popovics Bogdán, ideig. jegyző. (1635-1)
Dr. Gyorgyevics Milos, gör. kel. szerb egyházközségi elnök.

Zsombolyai járás főszolgabirájától.
 631-1913. szám. 1634-3.1

Pályázati hirdetés.

Zsombolya községben a rendőrbiztosi és II-ik irnoki állás lemondás folytán megüresedven, ezen állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

A rendőrbiztosi állással következő évi fizetés jár:

- Törzsfizetés 1400 korona.
- Lakbér 400 korona, ötször ismétlődő 100 korona ötödéves korpótlék.

Megjegyeztetik, hogy a szükséges fegyverzettel a község látja el a rendőrbiztost, azonban egyenruházatáról az illető maga tar-

tozik gondoskodni. A rendőrbiztos a községi segéd- és kezelő-személyzet tagja és csak fegyelmi uton bocsátható el szolgálatából.

A II. községi irnoki állás évi javadalmazása:

- Törzsfizetés 1000 korona.
- Lakbér 200 korona, ötször ismétlődő 100 korona ötödéves korpótlék.

Felhívom mindazokat, kik a fent említett állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy eddigi alkalmaztatásuk és képzettségüket igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi február hó 18-án délután 5 óráig nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Zsombolya, 1913. évi január hó 25-én.

Fóris, főszolgabíró.

Szöllőtulajdonosok figyelmébe!

Hasított AKÁCFA-SZÖLLŐKARÓT 1'25, 1'40 és 1'55 méter hosszban, esetleg hosszabbat is, AKÁCFA-GÖMBOSZLOPOT, valamint mindennemű PUHAFÁ-SZÖLLŐKARÓT szállít alantjegyzett cég.

Ajánlatkivánatraszívesen adatik

FRANKL JAKAB

fakereskedő, Nagyikinda.

1543 x 6

Fotografiai cikkek

Lumiére, Imperial, Smart lemezek, különféle levelezőlapok és papírok, aranyfürdő és fixírfürdők.

Metol, Hydrochinon s egyéb vegyszerek.

Fixírsó kilónként 60 fillér.

100 db celloidin levelezőlap 4 kor.

Cartonok, keretek, stativok, veres lámpák, fürdőtálak, másolókeretek, filmek, ragasztók s egyéb szükségelt kellékek jutányosan kaphatók.

Postai és telefon megrendelések pontosan effectuálnak.

Kovács Sándor drogériája

Nagybecskerek.

Telefonsz. 43. 1175-11.2 Telefonsz. 44

Uj bor

dr. Brájer Lajos szőlőjéből

literje 80 fillér

Kapható: Zápolya utca 1. szám alatt a házmesternél.

Szeged—nagyikinda—nagybecskereki egyesült h. é. vasut. — Érvényes 1912 október hó 1-től.

Oda.							Szeged—Karlova—Nagybecskerek.							Vissza.						
Szv. 4708	S.v. 4710	Szv. 4712	S.v. 4714	Szv. 4716	S.v. 4718	Szv. 4720	Szv. 4707	Szv. 4709	Szv. 4711	Szv. 4713	Szv. 4715	Szv. 4717	Szv. 4708	Szv. 4710	Szv. 4712	Szv. 4714	Szv. 4716	Szv. 4718		
10 ¹⁵	—	—	8 ¹⁰	8 ¹⁰	—	2 ¹⁰	ind.	Budapest nyugoti pályaudvar (191)	érk.	4 ⁰⁵	12	7 ¹⁵	7 ¹⁵	6 ⁵⁵	11 ⁰⁰	—	—	7 ¹⁵		
8 ¹⁵	—	4 ³⁵	7 ¹⁸	9 ¹⁵	—	1 ⁵⁵	"	Temesvár-Józsefvaros (191)	érk.	12 ³⁵	1 ³⁵	6 ⁵⁵	6 ⁵⁵	6 ⁵⁵	8 ²⁵	—	—	8 ²⁵		
12 ²	—	8 ²⁰	11 ⁰⁸	—	—	4 ⁴	"	Szeged Rotus (193)	érk.	8 ⁰²	10 ³⁰	2 ¹⁵	2 ¹⁵	3 ³⁰	6 ²⁹	—	—	2 ¹⁵		
16 ⁵	457	956	1150	227	—	622	ind.	Szeged x (191, 193)	érk.	720	941	1200	104	254	557	1234	—	—		
*200	503	*1001	—	*23	—	—	ind.	Ujszeged	ind.	*715	—	*1155	*1259	—	*552	*1224	—	—		
208	511	1009	12 0	240	—	632	érk.	Szőreg (191)	ind.	705	929	1145	1249	242	543	1220	—	—		
209	512	10 0	1201	242	—	633	ind.	Öszentiván-Ujszentiván	érk.	705	928	1139	1248	241	542	12 9	—	—		
2 6	520	*10 6	—	250	—	*6 9	↑	Vedresháza 3. sz. órház	↑	653	—	1132	*1242	—	535	12 2	—	—		
*222	*526	*1021	—	*256	—	*644	↑	Gyála	↑	*651	—	*1125	*1237	—	*528	*1205	—	—		
229	534	*1027	—	3 4	—	*650	↑	Ókeresztur	↑	614	—	1118	*1231	—	521	1158	—	—		
236	541	10 3	—	3 2	—	656	↑	Kupuszina	↑	637	—	1111	1225	—	514	1151	—	—		
—	*55	*1042	—	*323	—	*705	↑	Törökkanizsa	↑	*628	—	*1100	*1209	—	503	—	—	—		
3 02	610	1058	1244	343	—	717	↑	Szanád	↑	617	855	1051	1201	208	453	1141	—	—		
3 6	624	*111	—	358	—	*723	↑	Cs ka	↑	556	—	1030	*1141	—	430	1106	—	—		
3 6	634	11 18	103	420	—	737	↑	Tiszszentmiklós	↑	546	832	10 1	1132	145	420	1054	—	—		
3 32	647	érk.	—	4 3	—	718	↑	*17 sz. órház	↑	533	—	1008	—	—	407	1039	—	—		
*346	*654	—	—	*440	—	*751	↑	Padé	↑	*5 5	—	*10 0	—	—	*359	*1031	—	—		
354	703	—	*1 3	449	—	8 2	↑	Esztermajor	↑	5 7	*8 12	952	—	124	351	1023	—	—		
*406	718	—	—	504	—	*813	↑	Boc-ár	↑	502	—	937	—	—	336	10 6	—	—		
419	729	—	—	515	—	823	↑	érk. Karlova x (201)	ind.	451	—	927	—	—	3 5	952	—	—		
429	739	—	149	525	—	831	↑	érk. Nagyikinda (201)	ind.	440	745	915	—	1252	314	940	—	—		
64	833	—	404	—	—	10 1	↑	ind. Nagyikinda (201)	érk.	355	636	—	—	11 0	21	721	—	—		
85	6 6	—	1140	215	7 2	—	↑	ind. Karlova x (201)	érk.	—	832	—	Szv. 4713	146	4 4	10 1	—	—		
43	752	—	154	535	8 00	—	↑	Beodra	↑	—	741	9 6	1142	1247	3 0	9 5	—	—		
44	8 11	—	—	544	—	—	↑	Vinceér	↑	—	—	858	1134	—	252	9 0	—	—		
*45	*810	—	—	*553	—	—	↑	Törökbecse-Aracs	↑	—	—	*849	1125	—	243	*855	—	—		
52	834	—	227	617	8 33	—	↑	Kumán	↑	—	713	830	1105	1219	223	836	—	—		
53	851	—	—	634	—	—	↑	Melencze (Ruszandafürdő)	↑	—	—	804	1044	—	201	811	—	—		
55	905	—	251	648	8 57	—	↑	Alsóelemér	↑	—	—	646	751	1031	1152	148	758	—		
60	920	—	303	703	*909	—	↑	érk. Nagybecskerek x (210, 217)	ind.	—	*633	735	10 5	*1139	13 2	742	—	—		
62	934	—	315	717	—	—	↑	érk. Pancsova (210)	ind.	—	621	720	10 0	1127	117	727	—	—		
120	—	—	—	1051	—	—	↑			—	—	—	510	5 1	—	317	—	—		

Oda.					Nagyikinda—Karlova.					Vissza.				
Vv. 4812	S.v. 4802	Szv. 4804	Szv. 4806	Szv. 4808	Szv. 4801	Szv. 4803	Szv. 4805	Szv. 4807	Vv. 4811	Szv. 4801	Szv. 4803	Szv. 4805	Szv. 4807	Vv. 4811
8 21	10 15	—	8 10	24	125 405	1 1 71	635	—	715	125 405	1 1 71	635	—	715
—	—	4 36	9 0	12 18	7 36	12 3	6 05	6 6	—	—	—	—	—	—
3 55	6 36	1140	215	720	645	833	140	404	1031	645	833	140	404	1031
418	6 58	1200	235	740	525	8 3	120	344	1008	525	8 3	120	344	1008
434	7 13	1214	249	755	5 0	758	105	329	953	5 0	758	105	329	953
7 2	9 41	2 4	5 7	12 34	155	4 7	—	11 0	6 22	12 34	155	4 7	—	11 0
6 30	9 3	3 16	7 17	9 21	—	6 21	1000	11 0	7 7	6 30	9 3	3 16	7 17	9 21
12 0	—	—	1 1	—	—	—	510	—	3 7	12 0	—	—	1 1	—